

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610-242932
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

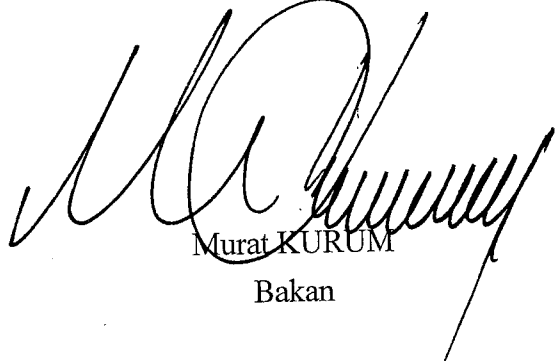
7/35105 GK 20
7/34855 GK 26
7/34856 GK 26
7/34639 GK 20
7/35497
7/35106 GK 28
7/35108 GK 28
7/32488 GK 11
7/31046 GK 187
7/34647 GK 20
7/34737 GK 24
7/34738 GK 24

16 Kasım 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ekli listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/30809 GK-26
7/30852 GK-26
7/35275 GK-28
7/33798 GK-12
7/30604 GK-18
7/34739 GK-24
7/34908 GK-26
7/33593 GK-12
7/34402 GK-18
7/30530 GK-19
7/34531 GK-19
7/34532 GK-19

Murat KURUM
Bakan

Ek:
Liste (5 Adet, 5 Sayfa)
Cevap Yazısı (24 Adet, 48 Sayfa)

7/34738 24

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/34738 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

İzmir-Selçuk İlçesi Havutçulu Mahallesi ve Aydın- Germencik ilçesi Naipli Mahallesi'nde yatırımcı firmanın tarım ve orman arazileri üzerinde JES (Jeotermal Enerji Santrali) kuyusunun açılarak, sondaja dayalı jeotermal kaynak arama ve işletme projesine ilişkin 'ÇED olumlu' kararı bakanlığınız tarafından verilmiştir.

Aynı bölgede yine aynı yatırımcı firma tarafından yapılmak istenen bu projeye bakanlığınız tarafından daha önce de ÇED olumlu kararı verilmiş ancak bölgede yaşayan vatandaşların itirazı sonucunda 2018 yılında Aydın İdare Mahkemesi karar iptal etmiştir.

Yatırımcı firmanın Efes Selçuk ilçesi sınırları içinde hayata geçirmek istediği bu JES projesi için Havutçulu'da ikisi tarım arazisi ve biri orman arazisi olan üç noktada sondaj yaparak jeotermal kaynak arama faaliyeti ve bir noktada ise işletme faaliyetinde bulunmak istemektedir. Bölgede yaşayanlar ise bir araya gelerek bu projenin yapılmasına yönelik itirazlarını her fırsatta dile getirmektedir. Proje daha önce de mahkemeye taşınmış ve iptal edilmiştir.

Konunun uzmanları tarafından ise, bu JES projesinin kurulması halinde bölgede su kaynaklarının kirleneceği; bor, arsenik, lityum gibi ağır maddeler ve radyoaktif maddelerin su kaynaklarına karışabileceği ve ağır çevre problemlerinin yaşanacağı öngörülmektedir. Aydın ilinde JES'lerin yapılmasından dolayı bölgede tarımın yok olduğu, havanın kirlendiği, hava kirliliği nedeniyle kentte yaşayan insanlarda akciğer problemlerine neden olduğu ve asırlık zeytin ağaçlarının kuruduğu; jeotermal enerji santrali projelerinin getirişinden çok götürüşünün olduğu da bilim insanları tarafından sıklıkla dile getirilmektedir. Hal böyleyken ve projenin açık bir şekilde doğaya ve çevreye zarar vereceği ortadayken; bölgede yaşayanlar projeye karşı hukuki mücadelesini sürdürürken verilen ÇED olumlu kararını anlamak mümkün değildir.

Bu bağlamda;

- 1 - Bakanlığınız tarafından aynı bölgede yine aynı yatırımcı firma tarafından yapılmak istenen bu projeye daha önce de ÇED olumlu kararı verilmiş ancak bölgede yaşayan vatandaşların itirazı sonucunda 2018 yılında Aydın İdare Mahkemesi kararı iptal etmiştir. Mahkemenin iptal kararı vermesine rağmen son 2 yılda gerçekleşen hangi değişkenler nedeniyle ÇED olumlu kararı verilmiştir?
- 2 - Bölgede yaşayanların uzun yıllardır bu JES projesine yönelik itirazları ortadayken bakanlığınız tarafından ÇED olumlu kararı hangi gerekçeyle verilmiştir? Bakanlık olarak bölgede yaşayan vatandaşların itirazlarını dikkate aldınız mı? Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?
- 3 - Bu projenin hayata geçmesiyle su kaynaklarının ağır maddeler ve radyoaktif maddelerle kirlenmesi olasılığına karşı bakanlığınız tarafınızdan hangi önlemler alınmıştır?
- 4 - Söz konusu JES projesinin bölgede tarımın, havanın kirliliğine etkisinin ve bölge insanının sağlığının bundan nasıl etkileneceğine; geçmişte benzer projelerin sonuçları da göz önünde bulundurmak suretiyle bakanlığınız tarafından hazırlanan raporda bir değerlendirmede bulunulmuş mudur?

CEVAP

Aydın İli, Germencik İlçesi, Naipli Mahallesi ve İzmir İli, Selçuk İlçesi, Havutçulu Mahallesi Mevkii'nde Rama Enerji ve Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan "3298179 Erişim ve 2175 Ruhsat Numaralı Sahada 4 Adet Sondaja Dayalı Jeotermal Kaynak Arama ve İşletme" projesine Bakanlığımızca 29.09.2020 tarihinde "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir. Söz konusu proje için daha önce Bakanlığımızca verilen ve Mahkeme tarafından iptal edilen "ÇED Olumlu" kararı bulunmamaktadır.

Ancak; Aydın İli, Germencik İlçesi, Naipli Mahallesi sınırları içerisinde ve İzmir İli sınırında Rama Enerji ve Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş. tarafından planlanan "1 Adet Sondaja Dayalı Jeotermal Kaynak Arama" projesi için Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından 06.12.2016 tarihli "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir" kararı verilmiş olup söz konusu karar, Aydın 1. İdare Mahkemesi'ne 15.01.2018 tarihinde açılan dava sonucu iptal edilmiştir.

"ÇED Olumlu" kararı verilen proje kapsamında İzmir İli, Selçuk İlçesi, Havutçulu Mahallesi, Devrent-Artkıtıcı Mevkii'nde S1, S2 ve S3 olarak adlandırılan lokasyonlarda jeotermal kaynak arama faaliyeti, Aydın İli Germencik İlçesi Naipli Mahallesi Kuloğlu Mevkii'nde açılmış olan ve arama faaliyetleri tamamlanan Naipli 1 olarak adlandırılan kuyuda ise jeotermal kaynak işletme (seracılık) faaliyeti planlanmıştır.

Söz konusu projenin ÇED sürecinde; ilgili kurum/kuruluşlar ve Bakanlık temsilcilerimizden oluşan kapsamlı bir İnceleme-Değerlendirme Komisyonu marifetiyle projenin yeri, türü ve etki alanı dikkate alınarak çevresel etkileri ve bu etkilere karşı alınacak önlemler incelenip değerlendirilmiş ve Karara esas Nihai ÇED Raporunda taahhüt altına alınmıştır. Ayrıca, ÇED Yönetmeliği'nin 9. maddesi kapsamında Halkın Katılımı Toplantısı düzenlenerek bölge halkı proje hakkında bilgilendirilmiş, görüş ve önerileri alınmıştır.

Bununla birlikte; Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde, Çevre Mevzuatı'nda belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta ve/veya faaliyeti durdurulmaktadır.